

7. Napirend**ELŐTERJESZTÉS****BESZÁMOLÓ
az önkormányzat szociális ellátásairól**

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szoc. tv.) és a szociális ellátásokról szóló 5/2009. (III.19.) önkormányzati rendelet alapján 2022. évben, illetve 2023. évben e beszámoló elkészítéséig igénybevett szociális ellátásokról, valamint településünk lakóinak szociális helyzetéről az alábbi tájékoztatást adjuk.

1. Rászorultságtól függő pénzbeli ellátások**Települési támogatás**

A szociális ellátásokról szóló az 5/2009. (III.19.) önkormányzati rendelet alapján rendkívüli települési támogatás nyújtható eseti jelleggel a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személy és családja részére, elsősorban az Szoc. tv. 45.§ (4) bekezdésében foglalt esetekben,¹ valamint téli tüzelő vásárlásához, gyógyszerek beszerzéséhez, kórházi ápoláshoz, káresemény bekövetkezéséhez kapcsolódó kiadásokhoz, baleseti sérülésből fakadó kiadásokhoz, bűncselekmény sértettje részére.

A rendkívüli települési támogatás pénzbeli támogatásként vagy természetbeni ellátás formájában is nyújtható. Természetbeni ellátás különösen az élelmiszer, a tüzelősegély, a tankönyv és tanszervásárlás támogatása, a tandíj, a közüzemi díjak, illetve a gyermekintézmények térítési díjának kifizetéséhez nyújtott támogatás.

A rendkívüli települési támogatás összege alkalmanként minimum 1.000 Ft.

Magas gyógyszerköltségekre való tekintettel, vagy gyógyszer beszerzéséhez igényelt rendkívüli települési támogatás abban az esetben nyújtható, ha a kérelmező által igazolt gyógyszer, vagy gyógyászati segédeszköz havi kiadási költsége eléri a családi jövedelem 50%-át, melynek igazolásához a kérelem mellékleteként be kell nyújtani a kérelmező és a családja jövedelmi helyzetére vonatkozó igazolásokat és az eseti vagy havi gyógyszer vagy gyógyászati segédeszköz költségéről szóló igazolást.

Rendkívüli települési támogatás polgármesteri vagy képviselői javaslatra, valamint a gyermekek érdekeire való tekintettel a nevelési-oktatási intézmény, gyámhatóság, családsegítő javaslatára hivatalból is megállapítható.

A halálesethez, eltemettetéshez igényelt rendkívüli települési támogatás iránti kérelmet a halál esetet követő 60 napon belül lehet előterjeszteni. Az eltemettetés költségeihez való hozzájárulásként megállapított rendkívüli települési támogatás összege nem lehet kevesebb 30.000 Ft-nál.

A települési támogatást kérő személyek leggyakrabban alacsony jövedelem, betegség, hozzátartozó halála miatt, téli tüzelő beszerzésére hivatkozva nyújtották be kérelmüket.

¹ Rendkívüli települési támogatásban elsősorban azokat a személyeket indokolt részesíteni, akik önmaguk, illetve családjuk létfenntartásáról más módon nem tudnak gondoskodni vagy alkalmanként jelentkező többletkiadások - így különösen betegséghez, halálesethez, elemi kár elhárításához, a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához, iskoláztatáshoz, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásához, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások - vagy a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorulnak

2023. évben 37 fő részesült települési támogatásban, összesen 1.590 ezer Ft összegben. 4 fő több alkalommal is kapott rendkívüli települési támogatást. A támogatások 20 esetben kérelemre, 31 esetben polgármesteri, alpolgármesteri, illetve képviselői javaslatra kerültek megállapítása. A legalacsonyabb segély 10.000 Ft, a legmagasabb segély 80.000 Ft összegű volt.

Tolmács Község Önkormányzatának 2024. évi költségvetésében 3.500 ezer Ft szociális célú keret áll rendelkezésre, melyből rendkívüli települési támogatásként 2024. május 6-ig 11 fő részére 330 ezer Ft került felhasználásra. 2024. évben rendkívüli települési támogatás megállapítása 6 esetben történt kérelem nélkül, javaslatra.

Óvoda- és iskolakezdési támogatás

Tolmács Község Önkormányzata Képviselő-testületének 63/2023. (VIII.17.) számú határozata alapján a 2023/2024. évi tanévkezdéssel, illetve a neveltetéssel kapcsolatos kiadások enyhítésére a képviselő-testület 2023. évben a Tolmács községben lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező és életvitelszerűen Tolmács településen élő óvodás, valamint az általános iskolai és középiskolai oktatási intézmény nappali tagozatán tanulói jogviszonyban állók szülei, illetve eltartói részére az óvoda-, és iskolakezdéssel kapcsolatos kiadások enyhítésére egyszeri rendkívüli támogatást nyújtott a következők szerint:

- óvodás gyermeket nevelő szülő vagy törvényes képviselő részére gyermekenként egyszeri 10.000 Ft;
- az általános iskolai oktatásban részt vevő tanulót nevelő szülő vagy törvényes képviselő részére gyermekenként egyszeri 15.000 Ft;
- szak-és középiskola nappali tagozatos oktatásában részt vevő tanulót nevelő szülő vagy törvényes képviselő részére gyermekenként egyszeri 15.000 Ft

rendkívüli támogatásban részesült.

A támogatást 2023. szeptember 30-ig lehetett kérelmezni az önkormányzati hivatalban. A kérelmek alapján 68 család részére összesen 1.705 ezer Ft támogatás került kifizetésre.

Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj

Tolmács Község Önkormányzata a képviselő-testület döntése alapján csatlakozott a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer 2023. és 2024. évi fordulójához.

Az elmúlt évben egy pályázó évi 50.000 Ft összegű támogatása terhelte költségvetésünket.

A 2024. évi fordulóhoz három pályázói kérelem érkezett, akiket a képviselő-testület 10 hónapra havi 5.000 Ft támogatásban részesített. A támogatás az önkormányzat 2024. évi költségvetésében betervezésre került.

A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer következő fordulójához történő csatlakozásról előreláthatóan szeptember-október folyamán dönt a képviselő-testület.

Szociális célú tüzifa

Tolmács Község Önkormányzata Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről szóló 2022. évi XXV. törvény 3. melléklet, 2.2.1. a települési önkormányzatok szociális célú tüzelőanyag vásárlásához kapcsolódó támogatása jogcímen, a belügyminiszter által kiírt pályázat alapján 31 m³ tüzifa vásárlásához 826.770 Ft összegű vissza nem térítendő támogatásban részesült, melyhez 78.740 Ft összegű önerőt kellett vállalnunk. A szociális célú tüzifa szállításával kapcsolatos kiadások teljes egészében az önkormányzat költségvetését terheltek. A szociális célú tüzifa támogatáshoz így összesen, a támogatáson felül –önerőre és szállítási költségére - 276 eFt összeget kellett biztosítanunk.

A támogatásból megvásárolt tüzifa rászorultak részére történő biztosításának szabályait a szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendelet rögzíti.

A támogatásból megvásárolt tűzifára jogosultak köre a szociális ellátásokról szóló 5/2009. (III.19.) önkormányzati rendeletben került meghatározásra. A rendelet kimondja, hogy a települési önkormányzatok szociális célú tüzelőanyag vásárlásához kapcsolódó kiegészítő támogatás igénybevételével vásárolt szociális célú tűzifára

- a) az aktív korúak ellátásában részesülő,
- b) az időskorúak járadékában részesülő,
- c) a lakásfenntartási települési támogatásban részesülő,
- d) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult,
- e) a halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket nevelő,
- f) a háztartásában három vagy több kiskorú vagy eltartott gyermeket nevelő,
- g) a közfoglalkoztatott,
- h) az az egyedül élő nyugellátásban vagy megváltozott munkaképességű személyek ellátásában részesülő, akinek jövedelme nem haladja meg a havi nettó 170.000 Ft-ot,
- i) a gyermekét egyedül nevelő szülő,
- j) tartósan beteg gyermeket nevelő,
- k) rendkívüli élethelyzet miatt időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személy
feltéve, hogy lakásában a tűzifával történő fűtés lehetséges.

A jogosultak közül az a)-e) pontban meghatározott jogosult előnyt élvez.

A szociális célú tűzifa a rendkívüli települési támogatáshoz rendszeresített kérelem nyomtatványon benyújtott kérelemmel adott év november 30-ig igényelhető. A képviselő-testület kérelem benyújtása nélkül, polgármesteri vagy képviselői javaslatra, a helyi társadalmi és szociális viszonyok ismerete alapján is juttathat szociális célú tűzifát a jogosultak részére.

A szociális célú tűzifára jogosultak közül a támogatásban részesülőkről és a támogatás mértékéről a képviselő-testület határozattal döntött, úgy, hogy háztartásonként legfeljebb 5 m³ tűzifa volt juttatható. Az önkormányzati rendelet értelmében a szociális célú tűzifa juttatásban háztartásonként vagy ingatlanonként csak egy személy részesülhetett.

2023. évben kérelem alapján 30 család kapott szociális célú tűzifát. A támogatottak közül 29 család 1,0 m³ és 1 rászoruló 2 m³ tűzifa támogatásban részesült.

2. Természetben nyújtott szociális ellátások

Köztemetés

A törvény szerint a haláleset helye szerint illetékes települési önkormányzat polgármestere önkormányzati hatáskörben gondoskodik – a halálesetről való tudomásszerzést követő 30 napon belül – a településen elhunyt személy közkölségen történő eltemettetéséről, ha nincs vagy nem lelhető fel az eltemettetésre köteles személy, illetve ha az eltemettetésre köteles az eltemettetésről nem gondoskodik.

2023-2024. években – a beszámoló készítéséig - köztemetés nem történt településünkön.

3. Személyes gondoskodást nyújtó ellátások

Szociális étkezés

A szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendelet alapján szociális étkezésben részesülnek azok a rászorulók, akik önmaguk, illetve önmaguknak és eltartottaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel legalább napi egyszeri meleg étkezéssel nem képesek gondoskodni.

A rendelet szerint szociálisan rászorult a 65. életévét betöltött személy, a rokkantsági nyugdíjas, a baleseti rokkantsági nyugdíjas, a hajléktalan, vagy azon személy, aki egészségi állapota, fogyatékosága,

pszichiátriai betegsége vagy szenvedélybetegsége miatt a napi legalább egyszeri meleg étkezést önmaga, illetve eltartottjai részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem tudja biztosítani, és ezt háziorvos vagy szakorvos által kiállított igazolással bizonyítja.

2023. évben átlagosan 7 fő vette igénybe a szociális étkeztetést, mely után 516.670 Ft összegű állami támogatásban részesültünk.

2024. április 18-án 12 fő szociális étkeztetésre való jogosultat tartunk nyilván. A rászorultak közül 10 fő idős (65 év feletti), 2 fő pedig egészségi állapota miatt jogosult a szociális étkeztetés igénybevételére.

Házi segítségnyújtás

A szociális alapszolgáltatások közé tartozik a házi segítségnyújtás. A Szoc. tv. rendelkezése értelmében a települési önkormányzat a gondozási szükséglettel rendelkező, házi segítségnyújtást igénylő személyek ellátásáról köteles gondoskodni, vagyis az önkormányzat kötelező feladatellátásának keretében a gondozási szükséglettel rendelkező személyeket köteles ellátásban részesíteni.

A házi segítségnyújtás olyan szolgáltatás, amely az igénybe vevő önálló életvitelének fenntartását - szükségleteinek megfelelően - lakásán, lakókörnyezetében biztosítja.

A házi segítségnyújtás hozzájárul ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális, szociális szükséglete saját környezetében, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével biztosított legyen.

A házi segítségnyújtás keretében szociális segítséget vagy személyi gondozást kell nyújtani.

Szociális segítség keretében biztosítani kell

- a) a lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködést,
- b) a háztartási tevékenységben való közreműködést,
- c) a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában történő segítségnyújtást,
- d) szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítségét.

Személyi gondozás keretében biztosítani kell

- a) az ellátást igénybe vevővel a segítő kapcsolat kialakítását és fenntartását,
- b) a gondozási és ápolási feladatok elvégzését,
- c) a szociális segítség körébe tartozó feladatokat.

A házi segítségnyújtás igénybevételét megelőzően vizsgálni kell a gondozási szükségletet. A gondozási szükséglet vizsgálata keretében meg kell állapítani azt, hogy az ellátást igénylő esetében szociális segítség vagy személyi gondozás indokolt, valamint a napi gondozási szükséglet mértékét.

2023-2024. évben nem volt házi segítségnyújtást igénylő gondozott, ezért az önkormányzat jelenleg házi gondozót nem foglalkoztat.

Szociális ellátásokat összefoglaló táblázat:

Ellátás neve:	2021.	2022.	2023.
Települési támogatás	1.264 eFt	1.075 eFt	1.590 eFt
Beiskolázási támogatás	914 eFt	1.394 eFt	1.705 eFt
Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíj	-	50 eFt	150 eFt
Szociális célú tüzifa	991 eFt	1.052 eFt	1.103 eFt
Köztemetés	-	-	-
Szociális étkezés (átlag létszám)	9 fő	7 fő	7 fő
Házi segítségnyújtás (átlag létszám)	0 fő	0 fő	0 fő

Tolmács, 2024. május 6.

Tisztelettel:

dr. Szabó Leticia Ágnes
jegyző

HATÁROZATI JAVASLAT

.../2024. (...) Képviselő – testületi határozat

Tolmács Község Önkormányzatának Képviselő-testülete az önkormányzat 2023. évi szociális ellátásairól szóló beszámolót elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester